

Promoviranje efikasnog odgovora pravosuđa na korupciju i organizirani kriminal

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini (Misija) je 2017. godine počela sistematski pratiti i ocjenjivati krivično gonjenje i presuđivanje u predmetima korupcije i organiziranog kriminala u Bosni i Hercegovini (BiH). Na osnovu aktivnosti praćenja, Misija je ustanovila da su propusti pravosudnih institucija da represivnim mjerama suzbiju korupciju i organizirani kriminal doveli do de facto nekažnjivosti. To je i dalje jedan od najvažnijih i najprioritetnijih problema koji negativno utiču na BiH, jer korupcija i organizirani kriminal predstavljaju prijetnju stabilnosti i prosperitetu BiH i šire regije.

Borba protiv nekažnjivosti

Problemi koji sprečavaju adekvatan odgovor pravosuđa na korupciju i organizirani kriminal mnogobrojni su i složeni. Najveći izazovi identifikovani kroz provođenje Programa praćenja sudskih postupaka obuhvataju značajan pad broja optužnica u predmetima korupcije

visokog i srednjeg nivoa, pad broja osuđujućih presuda i ukupnu neefikasnost sudskih postupaka¹. Nepostojanje političke volje, zanemarivanje osnovnih profesionalnih i etičkih standarda, pa čak i nezakonito i neetično ponašanje sudija i tužilaca, vrlo vjerovatno radi zloupotrebe sistema u svrhu lične ili političke koristi, dodatno doprinose problemima

nastalim zbog nedovoljne osposobljenosti. Iz tih razloga, Misija konstantno ukazuje na međusobnu povezanost sudijske etike i integriteta nosilaca pravosudnih funkcija i odgovornosti za efikasno procesuiranje predmeta organiziranog kriminala i korupcije.

Osnovne programske aktivnosti Misije

Praćenje sudskih postupaka najvažniji je dijagnostički alat za utvrđivanje konkretnih i ključnih institucionalnih i strukturnih nedostataka, kao i nedostataka u pogledu resursa. Nakon što je počela sa sveobuhvatnim praćenjem predmeta korupcije i organiziranog kriminala, Misija je provela praćenje oko 650 postupaka vođenih pred

sudovima na svim nivoima, u cijeloj BiH. Aktivnosti Misije u oblasti jačanja kapaciteta, podizanja svijesti i tehničke podrške usmjerene su na pravosuđe i agencije za provođenje zakona, u cilju procesuiranja krivičnih djela korupcije i organiziranog kriminala uz poštivanje principa nepristrasnosti, nezavisnosti, profesionalnosti i efikasnosti, a na osnovu podataka prikupljenih i analiziranih kroz sveobuhvatno praćenje sudskih postupaka. Sve te aktivnosti dio su reformskih procesa utemeljenih na prioritetima institucija. Na primjer, postupajući u skladu sa preporukom Misije, Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH usvojilo je kriterije za kategorizaciju predmeta korupcije s obzirom na

¹ Više informacija o ovim faktorima možete pronaći u [Trećem godišnjem izvještaju o odgovoru pravosuđa na korupciju: Sindrom nekažnjivosti \(osce.org\)](#)

težinu konkretnog krivičnog djela, što stvara mogućnost za prilagođavanje pristupa svakom pojedinačnom predmetu i pruža priliku za precizniju ocjenu rada pravosuđa u borbi protiv korupcije. Ostale aktivnosti Misije u ovoj oblasti obuhvataju institucionalno zagovaranje, organiziranje sastanaka i seminara za stručnu zajednicu na lokalnom i regionalnom nivou, realizaciju aktivnosti obuke i izradu tehničkih dokumenata poput [Smjernica o izradi optužnica u složenim predmetima korupcije](#).

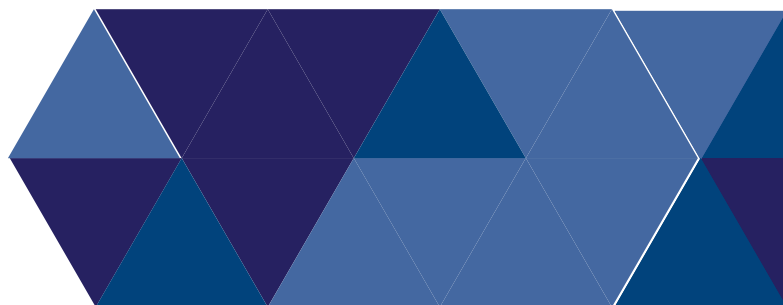
Vanbudžetski projekti

Velikodušna podrška donatora Misiji pruža mogućnost da upotpuni svoje temeljne programske aktivnosti realizacijom tehničkih projekata, koji predstavljaju dodatnu garanciju održivosti realiziranih aktivnosti. U periodu od 2017. do 2020. godine, Misija je realizirala projekt pod

nazivom: „[Procjena potreba pravosuđa u procesuiranju korupcije kroz praćenje rada na krivičnim predmetima \(Projekt ARC\)](#)“, uz finansijsku podršku Biroa za borbu protiv međunarodne trgovine drogom i provedbu zakona Ministarstva vanjskih poslova SAD-a. U okviru realizacije navedenog projekta, nastala je jedinstvena metodologija praćenja sudskih postupaka u cilju ocjene specifičnih okolnosti i izazova vezanih za odgovor pravosuđa na korupciju.

Na osnovu aktivnosti praćenja, Misija je objavila tri dobro prihvaćana i veoma relevantna izvještaja, i to: [Praćenje sudskih postupaka u predmetima korupcije u BiH: Prva procjena \(2018.\)](#), [Praćenje sudskih postupaka u predmetima korupcije u BiH: Druga procjena \(2019.\)](#) i [Treći godišnji izvještaj o odgovoru pravosuđa na korupciju: Sindrom nekažnjivosti. \(2020.\)](#). Misija je 2021. godine, uz podršku

Evropske komisije, započela realizaciju [Regionalnog projekta praćenja sudskih postupaka – Borba protiv organiziranog kriminala i korupcije na Zapadnom Balkanu](#). Kroz praćenje sudskih postupaka i kreiranje okvira za buduće reforme zasnovanog na konkretnim saznanjima, ovim Projektom nastoji se pružiti podrška efikasnijem odgovoru pravosuđa na korupciju i organizirani kriminal u pet jurisdikcija Zapadnog Balkana: BiH, Albanija, Kosovo², Crna Gora i Sjeverna Makedonija.

² Svako spominjanje Kosova, bez obzira da li se odnosi na teritoriju, institucije ili stanovništvo, treba tumačiti u skladu sa odredbama Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a broj 1244.

Za više informacija
skenirajte QR kod.

